

1.12 APUA! TÄÄLLÄ ON HÄTÄTILANNE!

SANASTO JA RAKENTEET

Hätätilanteita, jotka vaativat hätänumeroon 112 soittamista.

Kerrataan myös tuokion 012 terveystilanteita, jotka eivät vaadi hätänumeroon soittamista. Ohjaaja valitsee ryhmälleen sopivan määrän kuvia.

"Mikä hätänä?"

"Minun pää on kipeä".

"Ei ole hätätilanne. Älä soita 112".

"Apu! Täällä on tulipalo, kolari, pahoinpitely, sairauskohtaus, verenvuoto, tukehtuminen, sydänkohtaus."

"Hätätilanne! Soita 112."

TARVIKKEET

- maalarinteippia ja tusseja nimilappuja varten
- käsikirjoitus tulostettuna
- tuokion 0.12 opetuskuvat
- sanastomoniste jokaiselle oppijalle
- opetuskuvat

1. Mikä hätänä? 2. Apua!

3. Ei ole hätätilanne, älä soita 112

4. Hätätilanne, soita 112.

5. kolari 6. tulipalo 7. pahoinpitely 8. sairauskohtaus

9. verenvuoto 10. tukehtuminen 11. sydänkohtaus

12. hukkuminen

Jos epäilet, että tuokion aihe on liian herkkä oppijoille, se kannattaa jättää väliin tai pitää myöhemmin. Liian suurta eläytymistä hätätilanteiden esittämisessä kannattaa välttää. Huomioithan, että jotkut oppijat ovat voineet menettää läheisensä onnettomuudessa tai voineet sairastua vakavasti. Ole kunnioittava, myötätuntoinen ja rauhallinen koko tuokion ajan.

TUOKION KULKU

Tuokion aloitus ja tavoitteet

Ohjaaja ja apuohjaaja tervehtivät oppijoita: *"Tervetuloa, mukava nähdä!"*

Istutaan piiriin ja esittäytyään. Ohjaaja osoittaa itseään ja kertoo nimensä: *"Minä olen..."*. Apuohjaaja tekee samoin ja osoittaa sen jälkeen vuoron piirissä seuraavana olevalle oppijalle. Kaikki esittäytyvät samalla tavalla. Tehdään nimilaput maalarinteipistä.

Ohjaaja sanoo: *"Tänään opimme kysymään 'Mikä hätänä?' ja näyttää samalla kysymyskuvaa (1) 'ja vastaamaan 'Apu! Täällä on sairauskohtaus'"* näyttäen samalla apu-kuvaa (2).

Kertaus: Ei ole hätätilanne, älä soita 112

Ohjaaja näyttää ensin Ei ole hätätilanne, älä soita 112 (kuva 3) ja Hätätilanne, soita 112 (kuva 4) -opetuskuvia sanoen kuvan mukaisesti. Seuraavaksi hän näyttää kuvan kerrallaan apuohjaajalle, joka toistaa sanan. Oppijat toistavat. Tehdään sama molemmilla kuvilla vielä monta kertaa.

Seuraavaksi ohjaaja näyttää yksitellen tuokion 012 opetuskuvat (tai valitsemansa määrän) ja sanoo kuvan sanan selkeästi ääneen esimerkiksi *"Minun pää on kipeä"*. Toisella kerralla ohjaaja näyttää yhden kuvan kerrallaan apuohjaajalle, joka sanoo kuvan sanan. Ohjaaja pyytää käsieleillä oppijoita toistamaan. Toistetaan kaikki sanat vielä kerran: ohjaaja näyttää kortin, sanoo sanan ja oppijat toistavat. Jos tuokion 012 sanat ovat vaikeita muistaa, käytetään harjoitteluun useampi kierros.

Tämän jälkeen ohjaaja näyttää hätätilanne- ja ei ole hätätilanne -kortteja oppijoille ja kysyy *"kumpi?"*. Todetaan yhdessä *"Ei ole hätätilanne. Älä soita 112"*. Toistetaan vielä muutaman kerran.

Puhuvan sanakirjan mallinnus

Ohjaaja esittelee sanakirjan: *"Tässä on... Hän auttaa"*. Apuohjaaja asettuu seisomaan ohjaajan taakse takaviistoon kämmen ojennettuna. Ohjaaja ottaa yhden tuokion 012 opetuskuva ja sanoo siinä olevan sanan. Toisen kuvan kohdalla ohjaaja esittää, ettei hän muistakaan sanaa. Ohjaaja koskettaa apuohjaajan (puhuvan sanakirjan) kättä ja sanakirja sanoo oikean sanan, jonka ohjaaja toistaa. Näytetään vielä kerran toisella kuvalla.

Sanaston mallinnus ja harjoittelu

Ohjaaja laittaa tuokion 012 opetuskuvat sivuun. Hätätilanne- ja ei ole hätätilanne -kuvat jäävät esille. Myös loput tuokion 1.12 opetuskuvat otetaan esille.

Ohjaaja näyttää ja sanoo tuokion 1.12 opetuskuviin sanat ensin yksitellen. Seuraavalla kierroksella hän näyttää kuvan ensin apuohjaajalle, joka toistaa sanan, jonka jälkeen oppijat toistavat. Tehdään näin muutama kierros.

Apuohjaaja ottaa kaikki kuvat pinoon, näyttää oppijoille pinon ensimmäistä kuvaa ja sanoo siinä olevan sanan ja siirtää kortin pinon alimmaiseksi. Apuohjaaja ojentaa pinon ohjaajalle ja siirtyy itse puhuvaksi sanakirjaksi. Ohjaaja näyttää ja sanoo pinon päällimmäisen kuvan sanan, laittaa kuvan pinon alimmaiseksi ja ojentaa pinon seuraavana vuorossa olevalle oppijalle. Käydään näin muutama kierros läpi.

Dialogin mallinnus: Mikä hätänä?

Ohjaaja ja apuohjaaja mallintavat ensin dialogin. Ohjaajalla on kysymyskuva (1) sekä hätätilanne, soita 112-kuva (4) ja apuohjaajalla apua-kuva (2) sekä jokin hätätilannetta kuvaavista opetuskuvista (5-12). Ensin ohjaaja näyttää kysymys-kuvaa (1) ja kysyy apuohjaajalta *"Mikä hätänä?"*. Oppijat toistavat kysymyksen. Apuohjaaja näyttää apua-kuvaa sekä yhtä hätätilannetta kuvaavaa kuvaa ja sanoo esimerkiksi *"Apu! Täällä on sairauskohtaus!"*. Oppijat toistavat vastauksen. Ohjaaja näyttää hätätilanne-kuvaa ja sanoo apuohjaajalle *"Hätätilanne. Soita 112!"*. Oppijat toistavat. Mallinnetaan dialogi vielä toisen kerran vaihtaen hätätilannetta kuvaavaa kuvaa.

Dialogin harjoittelu: Apua! Täällä on kolari!

Ohjaaja jakaa jokaiselle oppijalle yhden hätätilannetta kuvaavan opetuskuva. Ohjaajalla on Mikä hätänä? -kysymyskuva sekä Hätätilanne, soita 112! -kuva. Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Ohjaaja näyttää Mikä hätänä? -kysymyskuva ja kysyy seuraavana vuorossa olevalta oppijalta *"Mikä hätänä?"*. Oppija vastaa oman kuvansa mukaisesti *"Apu! Täällä on..."*. Ohjaaja näyttää hätätilanne-kuvaa ja sanoo oppijalle *"Hätätilanne. Soita 112!"*.

Ohjaaja antaa Hätätilanne, soita 112 -kuvan vastausvuorossa olleelle oppilaalle ja kehottaa häntä kysymään *"Mikä hätänä?"* vieressään istuvalta oppijalta näyttämällä kysymyskorttia ja sanomalla *"kysy"*. Käydään koko piiri läpi samalla tavalla. Toisella kierroksella vaihdetaan hätätilannetta kuvaavia kortteja. Käydään niin monta kierrosta, että sekä kysyminen että vastaaminen alkavat sujua.

Dialogin mallinnus ja harjoittelu: Minun jalka on kipeä. Ei ole hätätilanne.

Otetaan nyt mukaan myös aikaisemmin harjoitellut tuokion 012 opetuskuvat. Ne sekoitetaan hätätilanteita kuvaavien kuvien 5-12 kanssa. Apuohjaajalla ottaa niistä kaksi opetuskuva. Ohjaajalla on ei ole hätätilanne- ja hätätilanne-opetuskuvat (3 ja 4), ja hän kysyy apuohjaajalta *"Mikä hätänä?"*. Apuohjaaja vastaa kuvansa mukaisesti esimerkiksi *"Minun jalka on kipeä"*. Ohjaaja näyttää tilanteeseen sopivaa kuvaa ja sanoo *"Ei ole hätätilanne"*. Oppijat toistavat sekä kysymykset että vastaukset.

Mallinnetaan dialogi uudelleen toisella kuvalla, oppijat toistavat. Sitten apuohjaaja laittaa omat kuvansa pinon alimmaiseksi, ojentaa pinon vuorossa seuraavana olevalle oppijalle ja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Ohjaaja kysyy oppijalta *"Mikä hätänä?"* ja oppija kertoo oman kuvansa mukaisesti. Ohjaaja vastaa oppijalle joko *"Ei ole hätätilanne, älä soita 112"* tai *"Hätätilanne, soita 112"* ja näyttää samalla sopivaa opetuskuva. Oppija laittaa oman opetuskuvaansa pinon alimmaiseksi ja ojentaa sen seuraavana vuorossa olevalle oppijalle. Ohjaaja ojentaa opetuskuvat 3 ja 4 oppijalle ja kehottaa häntä kysymään *"Mikä hätänä?"* vieressään istuvalta oppijalta.

Jatketaan niin kauan, että jokainen oppija on saanut kysyä ja vastata. Jos aikaa on, tehdään useampi kierros.

Tuokion lopetus

Jaa oppijoille sanastomonisteet. Toistakaa monisteen sanat ja fraasit vielä kerran. Kiitä ja kehu oppijoita: *“Hienoa, hyvin tehty! Nähdään ensi kerralla! Hei hei!”*